

PROIECT ORDONAȚĂ DE URGENȚĂ

privind modificarea și completarea Legii recunoștinței pentru victoria
Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească
anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească
anticomunistă din Valea Jiului -Lupeni – august 1977 nr 341/2004

În anul 1990, în urma manifestațiilor de amploare declanșate în data de 22 aprilie 1990 pentru apărarea drepturilor câștigate la Revoluția din Decembrie 1989, respectiv dreptul la libertate, la libera exprimare și la constituirea unui climat politic conform prevederilor punctului 8 din Proclamația de la Timișoara, protestele pașnice au fost înăbușite în mod violent și nelegal de către forțele de ordine și de către grupuri de mineri chemați de către Președintele Ion Iliescu în acest scop. Astfel, cetățeni nevinovați au fost agresati, bătuți, torturați, arestați, interogați și amenințați cu arme de foc, violențe în urma cărora s-au constatat decese iar alte victime au avut nevoie de internare în unități spitalicești, producând acestora prejudicii morale și materiale în condițiile în care, după Decembrie 1989, se începuse instaurarea statului de drept și a democrației în România.

Secretariatul de Stat este în posesia listei nominale cu un număr de 1390 de părți ale dosarului 47/P/2014, instrumentat de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte De Casație Și Justiție - Secția Parchetelor Militare, în vederea identificării persoanelor care vor beneficia de prevederile prezentei ordonanțe.

Întrucât statul român a fost condamnat pe plan internațional pentru lezarea gravă a drepturilor fundamentale și constituționale ale cetățenilor români care au participat la demonstrațiile succesive din Piața Universității – București din perioada 22 aprilie 1990 – 13 iunie 1990, autoritățile române, prin organele judiciare competente, au demarat cercetări privind identificarea și pedepsirea persoanelor vinovate. Deoarece factorul politic a influențat cursul anchetei penale în sensul trenării finalizării urmăririi penale și a trimiterii în judecată a persoanelor vinovate - motiv pentru care se creează o gravă și constantă vătămare a victimelor mineriadei de la București din perioada 13-15 iunie 1990 - , statul român a fost chemat în judecată de către unele victime ale mineriadei. În acest sens se reține că, începând cu anul 2014, România a fost obligată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) să continue investigațiile în dosarul nr.

47/P/2014, cercetările fiind efectuate de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare.

Această realitate juridico-factuală este reflectată și în hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din data de 17 septembrie 2014 în cauza Mocanu și alții împotriva României (cererile numărul: 10.865/09, 45 886/07 și 32.431/08) Strasbourg. Prin această hotărâre Curtea Europeană de Justiție definește statutul de **victimă a mineriadei** condamnăm Statul Român pentru nefinalizarea procedurii judiciare penale, în sensul că nu s-a făcut o ancheta efectivă și reală de către autoritățile statului român pentru identificarea persoanelor responsabile pentru tortura și relele tratamente aplicate persoanelor din dosar care au participat la mineriadă.

Articolul din Hotărârea C.E.D.O. din data de 17 septembrie 2014 în cauza Mocanu și alții împotriva României (cererile numărul: 10.865/09, 45 886/07 și 32.431/08):

“17. Acum este necesară încadrarea corectă a faptelor din speță în dreptul penal, ceea ce nu au făcut cele mai înalte autorități judiciare și de urmărire penală interne. Manipularea încadrării juridice a evenimentelor în litigiu, astfel încât acestea să facă obiectul unor termene de prescripție, care nu ar fi fost aplicabile dacă aceste evenimente ar fi fost încadrate corect, contravine însuși obiectului și scopului art. 2 și 3 din Convenție și art. 1 din Convenția privind imprescriptibilitatea crimelor de război și a crimelor împotriva umanității. Este vorba aici despre elementul crucial al cauzei. Astfel cum am arătat anterior, toate probele de la dosar indică faptul că sunt întrunite elementele constitutive ale unei crime împotriva umanității - săvârșită de conducători ai statului român, în special de membri ai Guvernului de la acea vreme și de ofițeri superiori ai armatei. Statul trebuie să își îndeplinească obligația pe care i-o impune dreptul internațional și să îi aducă în fața justiției pe responsabilii pentru atacul general și sistematic lansat împotriva populației civile române, în special pe cei care au săvârșit această crimă în exercițiul unor funcții civile sau militare de conducere. În plus, în vederea executării depline și în întregime a hotărârii Marii Camere, statul pârât trebuie să instituie un mecanism de despăgubire eficient, destinat să repare prejudiciile suferite de victime și familiile respective ale acestora din cauza încălcărilor în masă ale unor drepturi ale omului, care au avut loc în cursul perioadei de tranziție, ținând seama de numeroasele cereri pendente în fața Curții și de numărul considerabil al altor victime ale încălcărilor în cauză⁴⁰”

În justificarea caracterului de urgență se mai reține că, urmare a anulării urmăririi penale de către Secția Penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție în dosarul 1752/1/2017, în continuare se tergiversează finalizarea urmăririi penale iar victimele care mai trăiesc sunt în continuare grav prejudiciate.

Parlamentul României a aprobat raportul Comisiei de cercetare a evenimentelor din 13-15 iunie 1990, raport în care se recomandă Guvernului să identifice victimele mineriadelor și să ia măsuri reparatorii, ceea ce nu s-a realizat până în prezent.

Un alt raționament care stă la bază întocmirii prezentei note de fundamentare este acela că din 1390 de persoane care aveau calitatea de părți vătămate în dosarul mineriadei numărul 1752/1/2017 au decedat mai mult de 600, motiv pentru care se impune cu celeritate adoptarea unui act normativ care să creeze o minimă reparație morală și materială față de lezarea sau pierderea unor drepturi substanțiale cum ar fi:

- dreptul la viață;
- dreptul la integritate fizică;
- dreptul la demnitate.

Urmare a celor menționate mai sus se impune modificarea Legii nr.341/2004 prin instituirea unei noi categorii de beneficiari ai prezentei legi și anume "Victime ale mineriadei de la București din perioada 13-15 iunie 1990".

În acest sens se va acorda vicimelor mineriadei de la București din perioada 13-15 iunie 1990 indemnizația reparatorie viageră lunară în coeficient de 1,1 calculată pe baza coeficienților de multiplicare aplicați asupra câștigului salarial mediu brut, utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale, aferent anului în care se face plata.

De prevederile prezentei ordonanțe nu pot beneficia cei care au făcut parte din Consiliul Frontului Salvării Naționale, din aparatul de represiune, securitate și poliție sau au desfășurat activități de poliție politică .

În considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată, Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență:

Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului -Lupeni – august 1977 , nr 341/2004 se modifică și se completează după cum urmează:

1.Titlul legii se modifică și va avea următorul cuprins:

Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987, pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului -Lupeni – august 1977 și pentru mineriada de la București din perioada 13 – 15 iunie 1990 nr 341/2004.

2.După articolul 25⁷ se introduce un nou capitol, capitolul IV cuprinzând articolele 26¹-26⁶ , cu următorul cuprins:

"CAPITOLUL IV

Mineriada de la București din perioada 13 – 15 iunie 1990

Art.26¹ – (1) Prezenta ordonanță reglementează modalitățile de exercitare a recunoștinței față de victimele mineriadei de la București din perioada 13-15 iunie 1990, iar pentru cinstirea memoriei și în semn de grațitudine, se instituie următoarele calități:

- a) persoană care a fost arestată în perioada 13 – 15 iunie 1990, ca urmare a participării la demonstrațiile din Piața Universității –București din perioada 22.04.1990 – 13.06.1990;
- b) persoană care a fost reținută în perioada 13 – 15 iunie 1990, ca urmare a participării la demonstrațiile din Piața Universității – București din perioada 22.04.1990 – 13.06.1990;
- c) persoană care a fost rănită în timpul mineriadei de la București din perioada 13-15 iunie 1990;
- d) urmași ai persoanelor care au decedat în timpul mineriadei de la București din perioada 13-15 iunie 1990.

(2)) Nu pot beneficia de prevederile prezentei ordonanțe :

- a) persoanele care au fost despăgubite de statul român ca urmare a unor acțiuni în instanța de judecată;
- b) persoanele care au făcut parte din aparatul de represiune, securitate și poliție sau au desfășurat activități de poliție politică;
- c) persoanele care sunt dovedite că în perioada 1945-1989 au deținut cel puțin o demnitate sau o funcție de conducere în cadrul organelor de conducere la nivel local, regional sau național ale Partidului Comunist Român;
- d) persoanele care sunt dovedite că, în perioada 1947-1989, au fost militari (cu grade și funcții), în structurile militarizate ale statului comunist și care au făcut parte din aparatul de represiune (securitate și miliție) precum și cei care au dezinformat sau au folosit mijloace de informare în masă în scop de diversiune ori care au acționat sub orice formă împotriva Revoluției Române din decembrie 1989, au emis ordine și dispoziții în favoarea menținerii structurilor fostului partid comunist și pentru apărarea dictatorului.
- e) persoanele care au fost declarate, având calitatea de colaboratori/lucrători ai securității, prin hotărâri definitive ale instanțelor de judecată.

Art. 26^{^2} - (1) Dovada calităților prevăzute la art. 26^{^1} alin.(1) lit. a), lit. b) și lit.c) se face de către persoana interesată, cu înscrisuri oficiale eliberate de către organele/autoritățile competente, din care să rezulte, după caz:

- a) privarea de libertate în locuri de deținere sau de detenție, pentru efectuarea de cercetări sau constrângerea, atât prin monitorizarea neîntreruptă, cu orice mijloace cât și prin presiuni sau ordine directe;
- b) internarea medicală;
- c) leziuni suferite ca urmare a bătăilor din timpul mineriadei de la București din perioada din 13-15 iunie.

(1) Dovada calităților prevăzute la art. 26^{^1} alin.(1) lit. d) se face de către persoana interesată, cu înscrisuri oficiale eliberate de către organele/autoritățile competente, din care să rezulte:

- a) că decesul persoanei a avut loc în timpul mineriadei de la București din perioada 13-15 iunie 1990;
- b) calitatea de urmaș al celui decedat în timpul mineriadei de la București din perioada 13-15 iunie 1990.

Art. 26³ - (1) Constatarea calităților prevăzute la 26¹ alin. (1) se face de către Secretariatul de Stat la cererea persoanei interesate, pe baza înscrisurilor oficiale eliberate de către organele/autoritățile competente.

(2) Verificarea actelor în vederea acordării calităților prevăzute la art. 26¹ alin.

(1) se va face de comisia constituită conform art. 9² din Legea nr.341/2004.

(3) Comisia prevăzută la art. 9² din Legea nr.341/2004 procedează la soluționarea cererilor, verificând actele dosarelor care au fost depuse în termenele și în condițiile prevăzute de prezenta ordonanță în vederea acordării calităților menționate la art. 26¹ alin. (1), Secretariatul de Stat, în urma admiterii cererii pentru acordarea uneia dintre calitățile prevăzute la art. 26¹ alin. (1), va elibera beneficiarilor un certificat.

(4) Cererile se depun în termen 6 (șase) luni de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe.

(5) Termenul prevăzut la alin. (4) este termen de decădere.

Art.26⁴ (1) Persoanele care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 26² și obțin certificat conform prevederilor art.26³ alin.(3) ,beneficiază de drepturile prevăzute la art.4 alin.(3) lit.(e) și la art.(5) din Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Indemnizațiile se vor acorda beneficiarilor cărora le-au fost eliberate certificate, în baza adeverinței tipizate, conform art. 4¹ din Legea nr.341/2004. Adeverința va fi transmisă direct caselor de pensii de către Secretariatul de Stat.

Art.26⁵ (1) Persoanele care solicită eliberarea certificatului depun, odată cu cererea, o declarație pe propria răspundere, că nu se încadrează în prevederile art.26¹ alin.(2), sub sancțiunea legii penale. Secretariatul de Stat, după analizarea cererilor și verificarea dosarelor persoanelor care solicită acordarea unei calități dintre cele prevăzute la art. 26¹ alin. (1), va elibera certificatul, singurul document valabil pentru a beneficia de prevederile prezentei legi.

(2) Contestațiile privind respingerea cererilor pentru acordarea calităților prevăzute la art. 26¹ alin. (1) și obținerea certificatului se pot ataca în instanța de contencios administrativ, conform prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, în termen de maximum 30 de zile de la data comunicării soluției. În cuprinsul contestației vor fi prezentate expres și lipsit de orice echivoc datele de identificare ale contestatarului, actele sau faptele contestate și, totodată, vor fi anexate documente doveditoare în susținerea contestației. Orice contestație care nu conține datele de identificare sau semnătura contestatarului, precum și motivele contestației este nulă.

Art. 26⁶. - (1) Sumele aferente plății indemnizațiilor reparatorii pentru categoriile prevăzute la art. 26¹ alin. (1) se suportă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

(2) Persoanele care solicită certificatul și cele care atestă calitățile prevăzute la art. 26¹ alin. (1) poartă răspunderea penală pentru corectitudinea întocmirii dosarelor, care vor fi verificate de Secretariatul de Stat.

(3) Drepturile acordate conform prezentei legi nu sunt considerate venituri, nu se impozitează și nu afectează acordarea altor drepturi.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

București,

Nr.